

Radiovereld

N.V.R.D.

N.O.R.G.

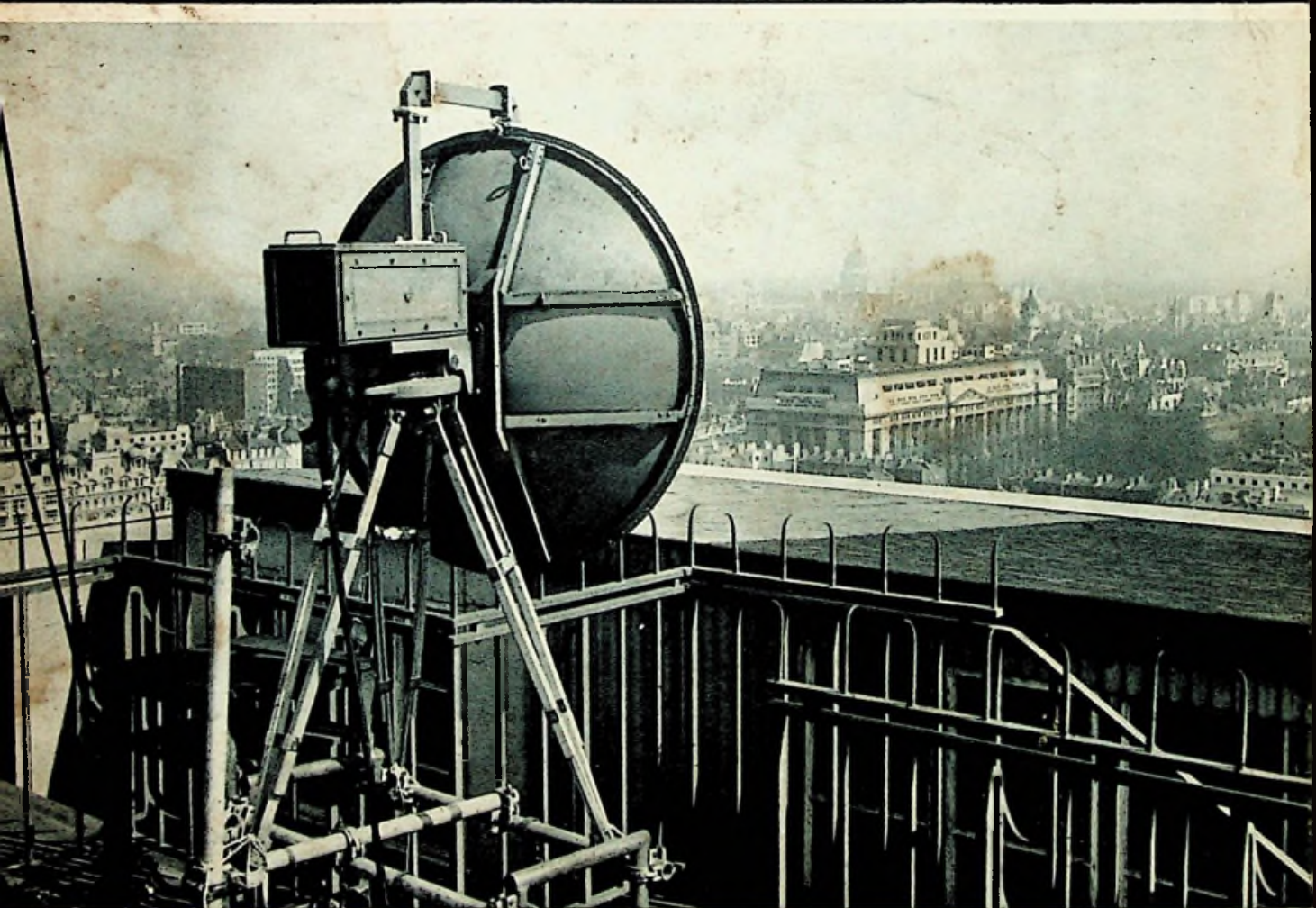
CEBUBERA

RADIO

TELEVISIE

OFFICIEEL ORGAAN VAN N.V.R.D. - CEBUBERA EN N.O.R.G.

No 14

11 Juni 1953

6e Jaargang

in dit nummer o.a.

Gekroonde televisie

Vragen rondom TV-antenne

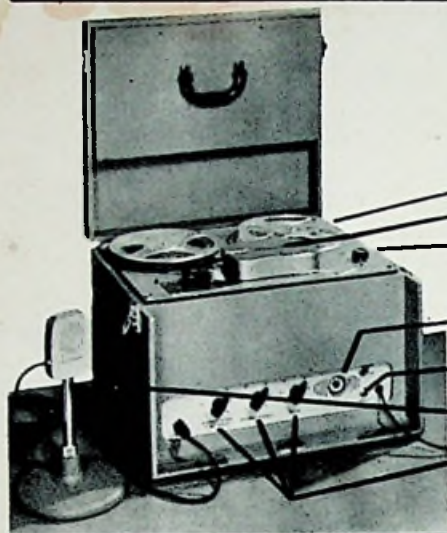
Terugblik op „Coronation” Televisie

Platenspeler van nieuw ontwerp

Post van lezers

De *Recordomatic* is nog steeds de meest verkochte Bandrecorder. Wij moesten de productie verhogen en konden de prijs verlagen. - f 795,- geheel compleet met microfoon, band, spoelen en plugs.

SLECHTS 1 BEDIENINGSKNOP

1. Ingebouwde ventilator
2. Geluidssporen
Afgeschermd mechanisme
3. 2 snelheden, 2 uur of 1 uur 365 m band
4. Magisch oog
5. Extra luidsprekeraansluiting
6. Volume regelaars en tooncontrôle
7. Luidspreker

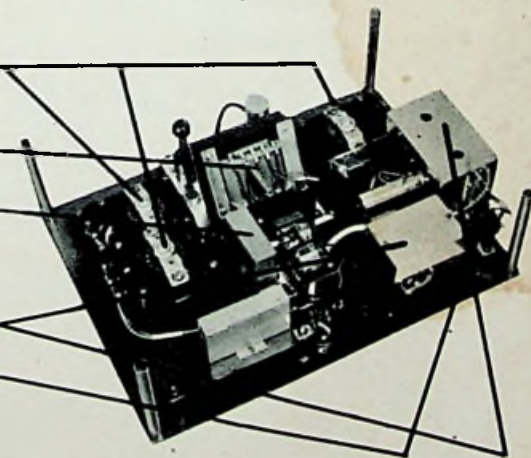
Uitgerust met 3 motoren voor constante snelheid. Buizenbezetting totaal 7 stuks. Houten koffer, prima geluidskwaliteit. Frequentiebereik 75/7000 Hz. \pm 3 d.b.

Verdere bijzonderheden :

- Te gebruiken als normale versterker (output 4 Watt)
- Aansluiting voor Pick-Up en Radio
- Op- of afspoelen in 45 seconden

Dezelfde recorder in chassismet met één snelheid. Bijzonder geschikt voor inbouw. In combinatie met een Radio-ontvanger (event. versterker) te gebruiken. Sublieme weergave.

1. 3 motoren
2. ingebouwde voeding
3. scheidingstransformator
4. compleet afgeschermd oscillator
5. afgeschermd voorversterker
6. afgeschermd schakelaars

Buizenbezetting totaal 3 stuks (4 functies). f 495,- zonder accessoires.
Neon indicatie - Kan op bestelling geleverd worden in luxe draagbare koffer.

RENO HANDELMIJ - GEBOUW HIRSCH - AMSTERDAM

Radiowereld

Orgaan van: „N.V.R.D.“, Nederlandse Vereniging van Radio-
Detailhandelaren, waaronder begrepen Televisie-Detailhandelaren
en Televisie- en Radioreparateurs - „CEBUBERA“, Centraal
Bureau tot Bescherming van de Belangen van de Radiohandel -
„N. O. R. G.“, Nederlandse Organisatie v. d. Radio-Groothandel

REDACTIECOMMISSIE: R. F. van Heusden, B. J.
Lankamp, C. P. van Solingen, J. Weenenk, J. Wigerink

REDACTIE-ADRES: Pr. Hendriklaan 32, Amsterdam-Z., Tel. 717643
JOURNALISTIEK VERZORGER: J. J. Lichtenveldt

VERSCHIJNT OM DE 14 DAGEN

Gekroonde TELEVISIE

Een onstuimige techniek, voorbe-
stemd wellicht om van een in
verzuim gebleven klankroep de
taak over te nemen de na-Babiloni-
sche vervreemding van mensengroep
tot mensengroep ongedaan te maken,
heeft de bevestiging van de jonge
Elizabeth als opvolgster van George
VI — hoe ook de staatkundige bete-
kenis van nature, als alle kroningen,
een op afstraling van macht en
grootheid geënceneerd kijkspel —
tot het grootste schouwspel der ge-
schiedenis gemaakt. Dit met Hol-
landse nuchterheid constateren doet
niets tekort aan de aandoenlijke
ernst van een overal in het Britse
rijk intens doorleefd moment, maar
tekent de macht van wat een eeuw
lang het denken van vorsers, uitvin-
ders en „fictionized science“-schrij-
vers beheerste: een medium om ver-
der te zien dan met de scherpste kij-
ker, dwars door bergen en over-ocea-
nen heen — *Televisie*.

De 2e Juni is een triomf geworden
voor dit thans over de hele wereld in
toepassing gerakende nieuwe com-
municatiemiddel. Naar schatting
hebben in Engeland en de via het
koppelpnet aangesloten Westeuropese
staten een 20 miljoen mensen, dank
zij het TV-toestel, de kroningsplech-
tigheid gevolgd op een wijze als
voordien, zelfs de meest bevoorrech-
te intimi niet uitgezonderd, niemand
open stond. En dat met een achter-
ban van een 100 miljoen kijkers in
Canada, U. S. A. en Latijns Amerika,
waar de „Coronation“ met behulp
van uit de videorecorder weggegriste
en in een estafette van supersnelle
straaljagers over de oceaan gevlogen
film-strips eveneens nog als levende
actualiteit door de grote netwerken
voor beeldradio werd gelayeerd.

Op die tweede dag van Juni werd
de televisie bevestigd als een „cam-
pus“ zonder weerga en ook daar,
waar omdat de visie ontbrak de te-

levisie naar mogelijkheden juist te
taxeren, aarzeling en kat-uit-de-
boom-kijkerij nog de boventoon voer-
den, herkend als een maatschappe-
lijke verrijking van pyramidale
waarde.

Dat dit niet zonder ver reikende
gevolgen zal blijven voor de uitbouw
van de televisie in Nederland én voor
industrie en handel, is zeker. Prompt
op die historische datum kwam van
regeringszijde al de mededeling, dat
de ministerraad zich in principe uit-
gesproken heeft voor voortzetting
van de uitzendingen na afloop van
de 30 September a.s. eindigende ex-
perimentele periode. Concreta voor-
stellen dienaangaande zullen zo spoed-
dig mogelijk aan de Staten-Generaal
worden voorgelegd, maar reeds werd
te kennen gegeven dat de regering
van oordeel is, dat de zendtijd be-
langrijk zal moeten worden uitge-
breid. Verwacht wordt dat de rege-
ring haar voorstellen zal baseren op
het in het advies van de Televisie-
raad aangegeven uitbreidingschema
en de beeldomroep toereikende sub-
sidies ter beschikking zal stellen voor
een functioneel, met de behoeften
van een gezonde organisatie strokend
bedrijf tijdens de aanloopjaren, waar-
in de inkomsten uit de kijkgelden
nog te gering zijn.

Begrijpelijk is, dat na vele niet al
te prettige ervaringen het aanvanke-
lijke enthousiasme, waarmee van
technisch-commerciële zijde de tele-
visie werd „gebracht“, moest gaan
tanen. Maar na de 2e Juni zullen we
een streep moeten halen door wat nu
een onwonderlijk lijkend tussenspel
schijnt te zijn geworden en, wijzer
gemaakt door begane fouten, het
zich op 1 October ontsluitende toe-
komstbeeld met hernieuwd enthous-
iasme tegemoet treden. Eén van die
fouten was de handel een toereikende
winstmarge te onthouden om de ver-

(Vervolg op pag. 307)

KORT, Commentaar!

• Het aantal aangegeven radio-ont-
vangers bedroeg per 1 Juni 1953
1.784.166 tegen 1.776.965 op 1 Mei
1953 (toename 7201). Op 1 Mei 1953
waren er 483.824 aangeslotenen op
het Rijks-radiodistributienet tegen
483.824 op 1 April '53 • Door de Duit-
se zenders Rheinland-Pfalz en Baden-
Württemberg is een interessante bro-
chure uitgegeven betreffende FM-ont-
vangst. Het goede inzicht der appa-
ratenindustrie, om geen „pre-tuned“
toestellen van het begin af aan een
volledige bandafstemming te geven,
heeft bevestiging gevonden in de
practijk: gemiddeld blijkt een ont-
vangst van 6 stations mogelijk •
Nieuwe investaties in de Am. radio-
industrie overschreden in 1952 de 300
mill. dollar, naar kapitalisering en
output is radio in de USA de derde
macht geworden. • Een van hoger-
hand geleide normalisatie op radio-
electrisch gebied vindt in Frankrijk
thans krachtadige voltooiing, de di-
rectieven worden uitgegeven door het
„Laboratoire central des industries
electriques“ te Fontenay aux Roses.
Inlichtingen desbetreffende verstrekt
het Secrétariat de la commission
d'homologation du C.C.T.U., 10 rue
Jobbé-Ouval, Paris 15e • Engelse
exportcijfers over Maart: Totaal
2.221.395, toename 18 % t.o.v. Maart
'52. Gespecificeerd: Ontv. toestellen
442.072, geluidsinstallaties compl. en
in onderdelen 253.128, onderdelen en
meetinstrumenten 454.580, buizen
216.531, zenders en studio-inrichtin-
gen 355.084. Alles in pond sterling •
• Naar een mededeling door de di-
recteur-generaal der BBC is het niet
ondenkbaar dat men in Engeland
over twee of drie jaar invoering van
kleurentelevisie kan verwachten. Er
zal dan voorlopig nog een bescheiden
gebruik van worden gemaakt, hoofd-
zakelijk bij die gelegenheden waar
KTV uitgesproken in het voordeel is

„ONZE AVOND” van Afd. Amsterdam

Gildemeesters en levensgezellinnen vierden jaarfeest

Op 26 Mei heeft de afdeling Amsterdam hoogst genoeglijk en dertel uitgelaten haar gebruikelijke jaarfeest gevierd. Dit evenement speelde zich af in de concertzaal van „Bellevue”, die tot de laatste plaats bezet was met bloemig opgesmukte NVRD-ers en NVRD-sters, gevangen en bevangen — dank zij de goede zorgen van het feestcomité — door een in hoog tempo opgevoerde revue en muzikale show, „Per Expresse” genaamd en neerkomende op een belevenisvolle, iedereen uit de plooi rukkende, drie en ’n half uur durende imaginaire wereldreis. Dat het er warm toeging, het zal U duidelijk zijn als U de namen hoort van machinist en hoofdconductor: Berry Kievits en Gerald Walden. Het spannetje wél, om je uit de belastingszorgen te halen.

Breeduit zittend of nauw-aaneen, verstolen of openlijk gearmd soms (het zal wel in orde zijn geweest...) werd volop genoten van zang, dans, muziek, toiletten en decors — gebruld en gegierd om de kostelijke grollen en potsenmakerij, als koppelingen van de expressetrein. Klokslag 12 uur bracht het revue-gezelschap ons, ietwat duizelig maar voldaan, met een gezamenlijk gezongen vaderlands lied weer terug in Nederland.

Na afloop van de revue en ’n extra pauze om zaal en mens te restaureeren, was er een bijzonder geanimeerd en zeer intiem gemoduleerd bal, dat tot 4 uur duurde en heel wat jongeren zouden dit gezellige, vreugdevol gezweef nog wat langer hebben doorgehaald. De leiding berustte bij

Henry Wout, de muziek was weer verzorgd door de op ons, Amsterdamse NVRD-ers, al volkomen ingespeelde „Constellations”.

Het door ettelijke honderden leden en hun dames bezochte jaarfeest werd bijgewoond door genodigden uit enkele andere afdelingen en ook enige hoofdbestuursleden kwamen in persoon blijk geven van hun belangstelling. Aan de opening ging een zakelijk-kort woord vooraf van de voorzitter der feestcommissie, collega G. Schoemaker, die de aanwezigen namens het bestuur verwelkomde, ’n onderhoudend en alleszins gezellig samenzijn beloofde en opwekte tijd, drankjes en kout in harmonische vriendschap te verslijten — „opdat dit een feest zij dat ons allen nog weer iets nader tot elkaar brengt”.

Welnu, bestuur en feestcommissie kunnen tevreden terugzien op een zeer geslaagd en gewaardeerd festival, leden en genodigden op enkele gouden uren van weldoende sfeer en blijheid.

Zoals Gerard Walden dat zegt, „het was voor de boulang’er”. Het hoofdstedelijke radiogilde vierde feest, recht hartelijk collegiaal en in ’n vriendschap en samengaan, dat, naar de overlevering leert, de nervus rerum was in de historische Gildetijd. Lang leve de NVRD, die zulk een vakverkeer weer mogelijk maakt voor de mens van deze tijd.

Wijzigingen in de Ledenlijst der N.V.R.D.

gedurende de maand Mei

Friesland:

Nieuw lid: Fa K. Hoekstra v/h S. J. Dalstra (Venn. S. J. Dalstra en K. Hoekstra), Kolkstraat 10, Surhuisterveen.

Noord Overijssel-Noord Gelderland

Afvoeren: P. Krol, Burg. van Royensingel 23, Zwolle (wegens opheffing van de zaak); Velo Wasmachine Mij N.V. Fil. Diezerstraat 57, Zwolle (wegens het niet meer voldoen van de filiaalhouder aan de richtlijnen).

Utrecht

Nieuw leden: Staffhorst Muziek (Eig. H. A. J. Staffhorst), Drieharingstraat 5-7-9, Utrecht; Tesser Radio (Eig. W. H. Tesser), Havenstraat 31, Woerden.

Gooi en Eemland

Afvoeren: L. Scheltis, Lindelaan 21, Woerden (wegens opheffing van de zaak).

Amsterdam

Afvoeren: W. Brinker Jr., Adelaarsweg 61, Amsterdam (we-

gens het niet meer voldoen aan de richtlijnen).

Zuid-Holland Noord

Nieuw lid: A. H. Noordam, 's Gravezandseweg 20, Naaldwijk.

Zuid Holland Zuid

Nieuw lid: Radio Modern, Schiedamseweg 145, Rotterdam (Filiaalhouder J. F. Mieloo).

Zeeland

Afvoeren: Wed. P. Heymande Smet, Wijk B 17, Westdorpe (op eigen verzoek).

Noord-Brabant

Nieuw lid: Radio Klok (Fil.), Hooghuisstraat 4, Eindhoven; N.V. Opstal, Steenakkerplein 1, Gilze; Gebr. Valkenaars, Oosterik A 3, Leende.

Noord Limburg

Nieuw lid: G. v. Dijk, Paradijsstraat 2, Weert.

WIJZIGING SECRETARIAAT

van de Afdeling Gooi en Eemland der N. V. R. D.

Het Secretariaat van deze afdeling is thans gevestigd te Hilversum aan de Nieuweg 144, terwijl als administrateur zal optreden de heer A. Henstra. Het telefoonnummer is t i j d e l i j k (K2950)—4576.

De heer v. d. Poel fungeert thans weer als secretaris-penningmeester.

WIJZIGING LEDENLIJST N.O.R.G.

De Ned. Org. voor de Radio-groothandel deelt ons mede, dat de Fa W. de Vries te Aalten als lid van de N.O.R.G. werd afgevoerd.

Voor de leden der N.V.R.D. heeft dit tot gevolg, dat van deze firma geen radio-contractartikelen meer mogen worden betrokken.

BRENGT IN DE HANDEL :

Het Bureau van Cebubera meldt ons, dat de N.V. Jobo te Amsterdam onderstaande radio-ontvangtoestellen in de handel zal brengen:

Merk:

GRUNDIG

Type:	Brutoprijs:
Boy Junior	f 148,— grijze kl.
Drukknop Boy	f 275,— beide excl. batt.
1010-F met f.m.	f 295,—

N.B. Zoals bekend werd in 1952 ook een Boy Junior uitgebracht. Deze heeft echter een rode kleur en de brutoverkoopprijs er van is f 198 incl. batt.

Tevens brengt de N.V. Jobo twee televisie-apparaten in de handel.

Merk:

GRUNDIG

Type:	Brutoprijs:
210 tafeltoestel	f 1190,—
610	f 1850,—
	(beide 12 kanalen)

Voorts een speciale onderzettafel met ingebouwde luidspreker voor het tafeltoestel 210 tegen de verkoopprijs van f 215,—.

*

Het Bureau van Cebubera deelt mede, dat de Fa de Hingh onderstaande radio-ontvangtoestellen in de handel zal brengen:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Lorenz	Wartburg	f 399,—
Lorenz	Weekend Jr	f 279,—

PRIJSWIJZIGINGEN

De N.V. Philips Verkoop Mij voor Ned. bericht ons, dat de brutoverkoopprijs van de tropen-radiogramfoon FX 618 A met ingang van 15 Mei 1953 nader is vastgesteld op f 835,—.

*

Het Bureau van Cebubera bericht dat de C.V. Handels- en Industrie-onderneming v/h Gebr. Peters de brutoverkoopprijs van het radiogramfoonapparaat BRAUN Phono Super 300 UKW nader heeft vastgesteld op f 548,50.

*

Door de Electrotechnische Groot-handel W. Helms te Amersfoort werd gemeld, dat de brutoverkoop-prijs van het radio-gramfoonappa-raat Rheingold 3953 van het merk Loewe Opta nader is vastgesteld op f 1685,—.

Frontvorming tegen TV in Sportwereld?

Kijksport zegt „boe" tegen NTS . . . alléén „betaalde liefde" NTS bloost en zwijft zedig

De stille hoop, dat het alsnog tot toenadering zou komen tussen de sportbonden en NTS, werd op vriespunt gebracht door de weigering van het comité „Olympische Dag" om de sportmanifestaties op 31 Mei per televisie te laten uitzenden. Motief: „omdat de verhouding tussen Ned. Televisie Stichting en de sportbonden momenteel te onoverzichtelijk is, waardoor het juist wordt geacht geen toestemming voor TV-uitzending te verlenen".

Voor wat de grote kijksport betreft is daardoor de schijn versterkt, dat men hier met verhuuld professio-

nalisme te doen heeft, waarbij het geldlaetje maatgevend is.

Kan men begrip hebben voor het antagonisme in de filmwereld — dáár ondernemers en verkopers als wij — geen compassie is mogelijk t.a.v. onder het mom van amateurisme gesubsidieerde sportorganisaties, die TV wel acceptabel achten mits men „tot zaken" kan komen.

Sport of sportondernemingen? Het is een vraag, aan de orde komend door onspottief gedrag van sommige sportleiders.

Managers?

OVERJARIG

De N.V. Fridor deelt ons mede, dat zij een nieuw radio-ontvangtoestel in de handel heeft gebracht n.l. het type 330, waarvan de brutoverkoopprijs f 660,— bedraagt.

*

Van het Bureau van Cebubera werd vernomen dat Rema Electronics het radio-ontvangtoestel „Reela" type Ouragan met ingang van 22 Mei 1953 overjarig heeft verklaard, hetgeen dus voor de leden der N.V.R.D. betekent, dat dit apparaat met ingang van 22 Augustus a.s. geheel vrij in prijs is.

*

Tevens bericht het Bureau van Cebubera ons, dat de N.V. Thea! onderstaande „Regentone" radio-ontvangtoestellen met ingang van 23 Mei 1953 overjarig heeft verklaard, van welke toestellen de brutoverkoopprijs dus met ingang van 23 Augustus 1953 vrij is. Type: A 131 EX — A 151 EX — Auto 99 EX — A 26 EX — ARG 135 EX — Auto 99/3 EX — Auto 99 EX N en ARG 90.

*

Het Bureau van Cebubera deelt mede, dat de N.V. Connector het S.N.R. radio-ontvangtoestel, type Excelsior '52 met ingang van 1 Juni j.l. overjarig heeft verklaard, hetgeen dus voor de leden der N.V.R.D. betekent, dat de brutoverkoopprijs van dit apparaat m.i.v. 1 September 1953 geheel vrij is.

*

Het Bureau van Cebubera deelt mede, dat door de N.V. Haraf Radio onderstaande radio-ontvangtoestellen overjarig zijn verklaard, hetgeen voor de leden der N. V. R. D. bete-

kent, dat m.i.v. 26 Augustus a.s. de brutoprijs van deze apparaten geheel vrij is.

Merk: Arel; Type: 71 A—91 A—92 A—121 A—211 A—133 A—141 A.

*

Het Bureau van Cebubera bericht ons, dat de volgende „Loewe" radio-ontvangtoestellen per 30-5-'53 overjarig zijn verklaard en de handelaar dus met ingang van 30-8-'53 vrij is in het bepalen van de bruto-verkoop-prijs van deze toestellen.

Bij de apparaten, die 1951—1952 in de handel werden gebracht, zijn er twee, die eenzelfde naam dragen als toestellen die in 1952—1953 werden uitgebracht. Men lette dus goed op of het betreffende toestel uit de serie 1951—1952 is. Het betreft:

Merk:	Type:	Overjarig:
Loewe	Sonate	30-5-'53
"	Meteor	"
"	2852	"
"	Phonosonate	"
"	Planet	"
"	Atlas 1951—1952	"
"	Rheingold '51—'52	"

ONTVREEMD

In de nacht van 30 op 31 Maart j.l. werd ingebroken bij de fa Heijmans, Weurtseweg 6—8, Nijmegen en daarbij het Erres radio-ontvangtoestel KY 525 no. 3804 ontvreemd.

Bij ontdekking van dit toestel wordt men beleefd verzocht genoemde firma te waarschuwen.

*

Wie weet waar zich het Erres radio-ontvangtoestel KY 524 no. 6192 bevindt? Het verdween op 28 December 1952.

Eventuele inlichtingen worden gaarne ingewacht aan het adres van de N.V.R.D. Prins Hendriklaan 32, Amsterdam.

*Men zal Uw zaak niet
BESTORMEN...*

Nee, het publiek zal Uw zaak niet bestormen om in het bezit te komen van de

ERRES radiogramfoon KY 5265 *).

maar het is buiten kijf, dat dit toestel, vooral sedert de prijsverlaging, nog attractiever is geworden voor het publiek en — dank zij de gunstige verkoopvoorwaarden — voor U. Laat het publiek Uw zaak niet voorbij gaan. Zorg ervoor, dat U dit

prachtige ERRES-toestel kunt demonstrenen en bestel nog vandaag!

**) De prijs van deze populaire ERRES, die is ingericht voor F.M.-ontvangst, is verlaagd van f 495,- tot f 420,-*

R. S. STOKVIS & ZONEN N.V.

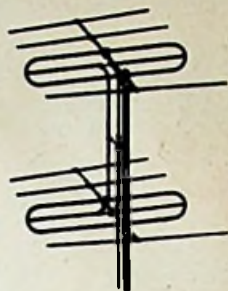
Kantoren te: Rotterdam, Den Haag, Haarlem, Amsterdam, Alkmaar, Leeuwarden, Groningen, Davenport, Enschede, Utrecht, Arnhem, Nijmegen, Maastricht, Breda, Middelburg

NIEUWE LANGENBERG ANTENNES

Koopt nooit andere dan met 3-voudige dipool; vele voordelen!

Bruto prijzen

Langenb. ant. voor kan. 9	f 28.—
Dubbele als afbeeld. kan. 9	f 56.—
Lopik ant. 75 of 300 ohm	f 40.—
FM antenne 3 meterband	f 14.—
Verende steunen v. lint	f 1.—
T.V. lintkabel per meter	f 0.24
Antenneversterkers kan. 9	f 98.50

De aangewezen antenne voor gebieden verder dan 85 km van de zender

W. J. STOKVIS Postbus 20
Tel. 23041 **ARNHEM**

Levert Uw cliënt **DE BESTE BATTERIJ** voor zijn draagbare ontvanger.

BEREC

(BRITISH EVER READY Co.)

De meeste types uit voorraad leverbaar, ook in **ZAKLANTAARNBATTERIJEN.**

MAX GOUDEKET & Co.

ELECTR. TECHN. GROOTHANDEL
AMSTERDAM — Telefoon 51163-56715

MENTOR-Soldeerrevolver

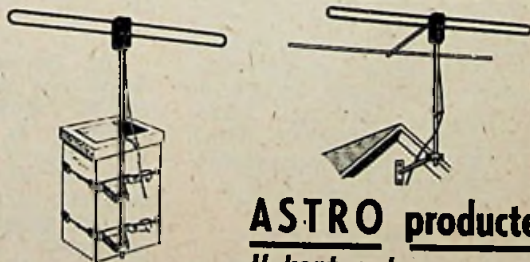
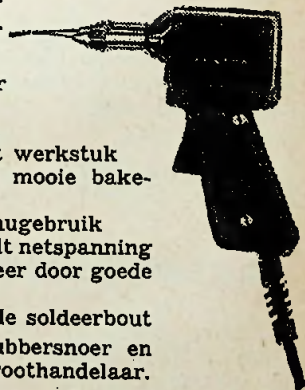
Fabrik. Ing. Dr Paul Mozar te Düsseldorf

- in 5 seconden soldeerklaar
- grote stroombesparing
- slechts 800 gram gewicht
- autom. belichting van het werkstuk
- veilig en zeker door het mooie bakelieten handvat en huis
- zeer geschikt voor continuegebruik
- leverbaar v. 220 en 110 Volt netspanning
- geen vermoeide handen meer door goede gewichtsverdeling
- niet duurder dan een goede soldeerbout

Prijs f 38.— compleet m. rubbersnoer en stekker. Lev. ook via Uw groothandelaar.

Vraagt inlicht. en demonstratie bij de Imp.

Fa M. A. GOEDHART, St. Anthonielaan 222, Arnhem, Telefoon K 8300, No 27835.

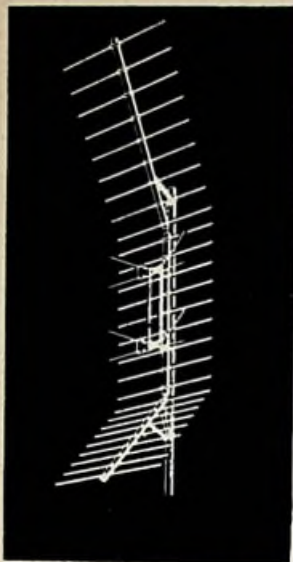
ASTRO producten

U kent ze!

Ook Lopik- en Langenberg- Televisie-Antennes zijn in deze kwaliteiten verkrijgbaar.

Electro Technische en Radio-Groothandel

W. OOSTERBERG - ZUTPHEN

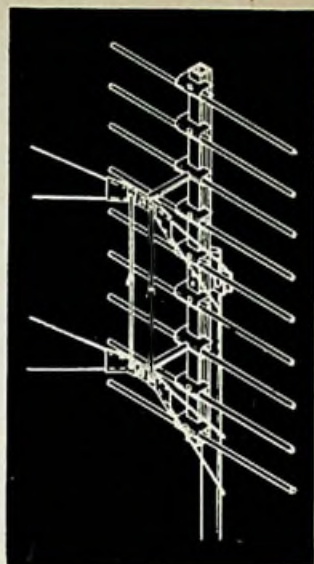
VRAGEN

rondom de

TV-ANTENNE

**BLIKSEMBEVEILIGING EN WETTELIJKE
AANSPRAKELIJKHEID ALS INSTALLATEUR**

De ontsluiting van het gebied der ultrakorte golven door televisie en FM-omroep heeft de antenne, in de loop der jaren verworden tot schijnbare bijzaakelijkheid, opnieuw op de voorgrond geplaatst als centrale factor met dominerende invloed op het ontvangstresultaat. Weer doet zich de noodzakelijkheid voor bij de installatie rekening te houden met fundamentele eigenheden der antenne, wat, daar de specifieke UKG-vormen technisch heel wat meer om het lijf hebben dan een „omgekeerde-L”, tot bestudering der antennetechniek dwingt. Wil men als installateur goed werk leveren, dan valt er niet aan te ontkomen zich in het hoe-en-waarom der UKG-antenne te verdiepen; niet het minst, omdat dit terrein vermoedelijk nog geruime tijd zeer beweeglijk zal blijven door verdere verbeteringen en grote vormvariatie. Inzicht zal hier dus niet alleen tijd, maar vooral ook veel geld kunnen besparen.

Maatgevend voor de belangrijkheid van de TV resp. FM-antenne is 't feit dat de fabricage daarvan tot een zelfstandige tak van bedrijf werd, gebaseerd op een „eigen” techniek en steunend op gespecialiseerde ontwikkelingsarbeid. Al voert dit tot de geruststelling dat in het algemeen een verantwoord product wordt afgeleverd en geen waardeloze „kitsch”, toch zou het verkeerd zijn zich ontslagen te achten van de wenselijkheid er 'n eigen kijk op na te houden. Op de eerste plaats al omdat een gegeven UKG-antenne behalve goed, ook minder goed, slecht of zelfs bepaald foutief gebruikt kan worden — vooral echter wel omdat een enorme verscheidenheid van vormen en typen aan het licht stelt, dat op dit gebied nog steeds niet het laatste woord gesproken is en dat er wellicht nooit zo iets zal bestaan als „de” UKG-antenne: een universele constructie, die het overal doet. Richt

men zich naar de buitenlandse praktijk, dan kan men zeggen dat er een optimale antenne is voor elk geval, dat even van het — overigens nog evenmin strak te omschrijven — gemiddelde afwijkt.

Behalve in technisch opzicht stelt de UKG-antenne ook nog andere problemen aan de orde: hun beveiliging tegen bliksemgevaar en de aansprakelijkheid van de installateur voor solide opstelling (nauw verbonden met het laatste punt ligt ook de niet minder belangrijke kwestie van duurzaam goede werking, doch daarover later meer).

Het is op verzoek van enkele lezers, dat deze, tot dusver nogal op de achtergrond gebleven „achterzijde” van de TV en FM antenne eens in bespreking zal worden genomen.

**Beveiliging wenselijk,
niet noodzakelijk**

Vooropgesteld zij, dat het geen praktisch en ook vrijwel ondoenlijk is de antenne als bliksemafleider te laten dienen. Het aanbrengen van een antenneveiligheid heeft dan ook geen andere bedoeling, dan het laten afvloeien van statische ladingen. Dit om te verhinderen dat de in de antennedraad geïnduceerde energiepulsen het radiotoestel doorlopen, wat in gedeeltelijke of algehele verbranding zou kunnen resulteren, uiteindelijk tot woningbrand.

Oorspronkelijk werd het risico van blikseminslag via de antenne (hoogste punt!) nogal zwaar opgenomen en zo ontstond in het midden der twintiger jaren het van de zijde der brandverzekeringsmaatschappijen na overleg met radiokringen uitgaande voorschrift tot verplichte antennebeveiliging. De tijd zou aantonen dat de aanwezigheid van honderdduizenden antennes geen enkel merkbaar gevolg had op 't aantal gevallen van blikseminslag, zodat deze bepaling

stilaan een dode letter werd en op dit ogenblik geheel heeft afgedaan. In het oog van assuradeurs-nú is de antenne niet brandgevaarlijker dan 'n stoel en volgens onze informaties geldt dit eveneens voor de UKG-antenne.

Ergo laat zich vaststellen dat hier te lande geen enkele verplichting bestaat om een TV- of FM-antenne van een beveiliging te voorzien.

Elders wil dit soms anders zijn. In Engeland bijv. kent men plaatselijke voorschriften en is in het algemeen beveiliging van op gemeente-eigendommen opgestelde TV-antennes verplicht gesteld, in Duitsland bestaat een universele, van overheidswege uitgaande, verplichting en in de USA stelt de brandverzekering dit punt nogal scherp, wat maakt dat de antennebeveiliging ook daar als een „must” wordt gezien. In hoeverre het landschapsbeeld, grotere frequentie en meerdere hevigheid van de onweers, houten huizen e.d. daarbij een rol spelen — wat zeker is — kan hier buiten beschouwing blijven.

Aangezien voor de landingscapaciteit van een antenne hoogte en omvang bepalend zijn, ligt het voor de hand dat van de UKG-antenne — in verhouding tot de normale buitenantenne zoveel bescheidener van afmetingen zijnde — in feite nog minder gevaar valt te duchten. Bovendien telt dan nog de typische uitvoering van de antennekringen in TV en FM ontvangers: spoeltjes van dik draad, dat niet licht zal doorbranden en weinige windingen, waardoor sproei-effect uitgesloten lijkt. Afgezien van eventueel in de antennekring aanwezige serie-condensators kan men deze toestellen dus eigenlijk wel immuun achten voor overspanning aan de ingangskring. Waar kwaad gevaar in deze zin hier denkbaar is, moet men het zoeken in de verbinding tussen antenne en apparaat: de kabel of lintlijn. Namelijk door het

overspringen van vonken tussen ader en kabelmantel (resp. tussen beide aders van de lintlijn), waardoor isolatiebeschadiging kan optreden en in ernstige maar zeldzame gevallen, een versmelten van het metaal. Hoewel tot dusver hier te lande nog niets van die aard schijnt te zijn voorgekomen werd er in de buitenlandse radiobladen meer dan eens melding van gemaakt en ook hebben we foto's gezien van aldus gehavende invoerkabels.

In het voorgaande ligt opgesloten dat bij de UKG-antenne de invoerleiding zich als een vonkbrug-beveiliging (zij het met grote puntafstand) gedraagt, met als voordeel automatische beveiliging van het ontvangapparaat tegen meer gevaarlijke antenne-ontladingen en met het nadeel dat, komt de invoer in deze omstandigheid te verkeren, de kosten dezer beveiliging aanzienlijk kunnen zijn. Een verdere consequentie van deze vonkbrug-werking is dat vonken zouden kunnen overslaan op nabij lichtbrandbaar materiaal (rieten dakbedekking of bijv. een vogelnestje en vandaar op een houten bekapping). Al zal het bij uitzonderingen blijven, dat dit gevaar reëel is, wordt bewezen, doordat de Duitse montagevoorschriften er rekening mee houden, ongeacht de verplichte aanwezigheid van een edelgas- of „kam“beveiliging.

Een en ander leidt tot de overweging dat antennebeveiliging niet strikt noodzakelijk is en in stedelijk gebied, behalve aan de uiterste rand en bij bijzonder hoog opgestelde antennes, praktisch zelfs wel overbodig, maar dat zij voor geïsoleerd staande woningen en zeker op het platteland toch wel wenselijk is te achten.

Voor deze voorziening zou gebruik gemaakt kunnen worden van de bestaande vormen van antennebeveiligers, bij voorkeur ter hoogte van 't beginpunt van de invoerkabel en de mast te bevestigen en met een niet te dunne blanke draad te „aarden“ op dakgoot of een tot in de grond reikende regenpijp. Volgens de regels te werk gaande geeft men de beveiliging een zo kort mogelijke, rechttoe-rechtaan met het grondwater verbinding makende aardleiding en waar de risicofactor bijzonder hoog wordt geacht kan de beveiliging zelfs zo worden uitgevoerd, dat daardoor de TV-antenne met een effectieve bliksembeveiliging gelijk is te stellen.

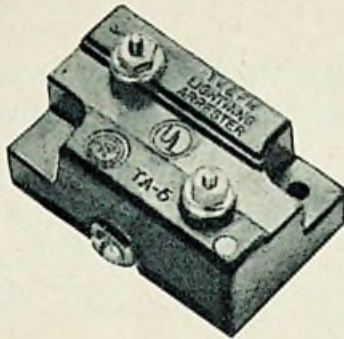
In Amerika, waar nagenoeg uitsluitend lintlijn wordt gebruikt, vindt men veelal het praktische vonkbrugje toegepast, waarvan hiernaast een afbeelding. Door aandraaien van de klemmen worden de aders blank geleid en in contact gebracht met de „kammen“, waarvan de puntafstand 0.3 mm bedraagt. Het is natuurlijk water- en stofdicht.

Aansprakelijkheid jegens klant en derden

Tijdens de Februari-storm is op 'n aangrenzend huis een TV-antenne op

drift geraakt — denkelijk zullen er wel meerdere gevallen van ontworpen dipolen zijn geweest — waarbij de schade gelukkig beperkt bleef tot een verbuiging van de elementen. Maar stel dat deze antenne door de kap was geslagen of de schoorsteen had meegenomen, of op de straat terecht was gekomen, bovenop een dure slee, of — ook dit ligt in de sfeer der mogelijkheden — met fataal gevolg een kind, man of vrouw had getroffen!

Aan wie de schuld? De eigenaar van de antenne zal zonder bedenken zijn installateur de schuld geven; „onsolide montage waarvoor niet ik

Am. antennebeveiliging voor aansluiting op lintlijn.

verantwoordelijk ben te stellen, maar de met de uitvoering belaste deskundig geachte radiozaak“...

Nog hebben zich kwesties van deze aard niet voorgedaan, doch wat niet is kan altijd nog komen. Uit de Engelse vakpers weten we dat, zelfs met inachtneming van alle redelijke voorzorg, schade aan en door TV-antennes niet altoos te voorkomen is en al tot een hoop narigheid aanleiding gaf, gerechtelijke nasleep en klantenverlies. Dit moge een waarschuwing zijn voor de Ned. radiohandelaar ook deze kant van de nieuwe antennevormen niet te licht te tellen, eerst al door steeds consciëntieus te werk te gaan bij de antennemontage (geen karwei dat men 'n jongmaatje kan toevertrouwen, maar werk voor gespecialiseerde, op alles bedachte, het mogelijke en onmogelijke tenvolle overziende monteurs), tevens echter ook door het al of niet noodzakelijke onder het oog te nemen van een dekking tegen eventualiteiten waaraan men direct noch zijdelings schuld heeft, maar die bij kwaadwilligheid of naar de schijn zouden kunnen worden toegeschreven aan „onzorgvuldige montage“.

Vrijwaring tegen door de klant of derden te goeder of te kwader trouw ingestelde eisen tot schadevergoeding in gevallen van „force majeure“ (overmatig hevige storm, verandering der antennebevestiging door onbevoegden en oud, houdsverzekering) brengt naar het ons wil voorkomen, de noodzakelijkheid mee bij voorbaat

elke aansprakelijkheid van die aard af te wijzen. Individueel, door dit duidelijk en liefst eensluidend naar voren te brengen in de leveringscondities en de betreffende kwitanties — waarschijnlijk echter beter nog door een collectieve publicatie van de georganiseerde radiohandel, in de vorm van een bij een kantongerecht gedeponeerde acte.

Voorkomen is beter dan genezen. Laat men de zaak op 'n beloop dan zijn toekomstige ontwikkelingen stellig te verwachten, dit open gat lokt daartoe. Hoofdelijk verweer tegen ongerijmde aanspraken heeft een riskante zijde omdat de schuldvraag naar een uiterst subjectief vlak voert (ontbreken van installatienormen), met alle kans dat een nieuveling op het TV-veld of de kleinere zakenman er niet in slaagt vertrouwen te wekken en brekebeen wordt in deze affaires.

Het behoeft wel geen betoog dat in alle gevallen, waarin terecht ondeugdelijke montage ten laste kan worden gelegd, de rechter schadevorderingen verhaalbaar zal stellen op de installateur. Men late zich niet verleiden de montage voor een koopje af te doen, er kunnen levens mee gemoeid zijn en dure processen!

Lv.

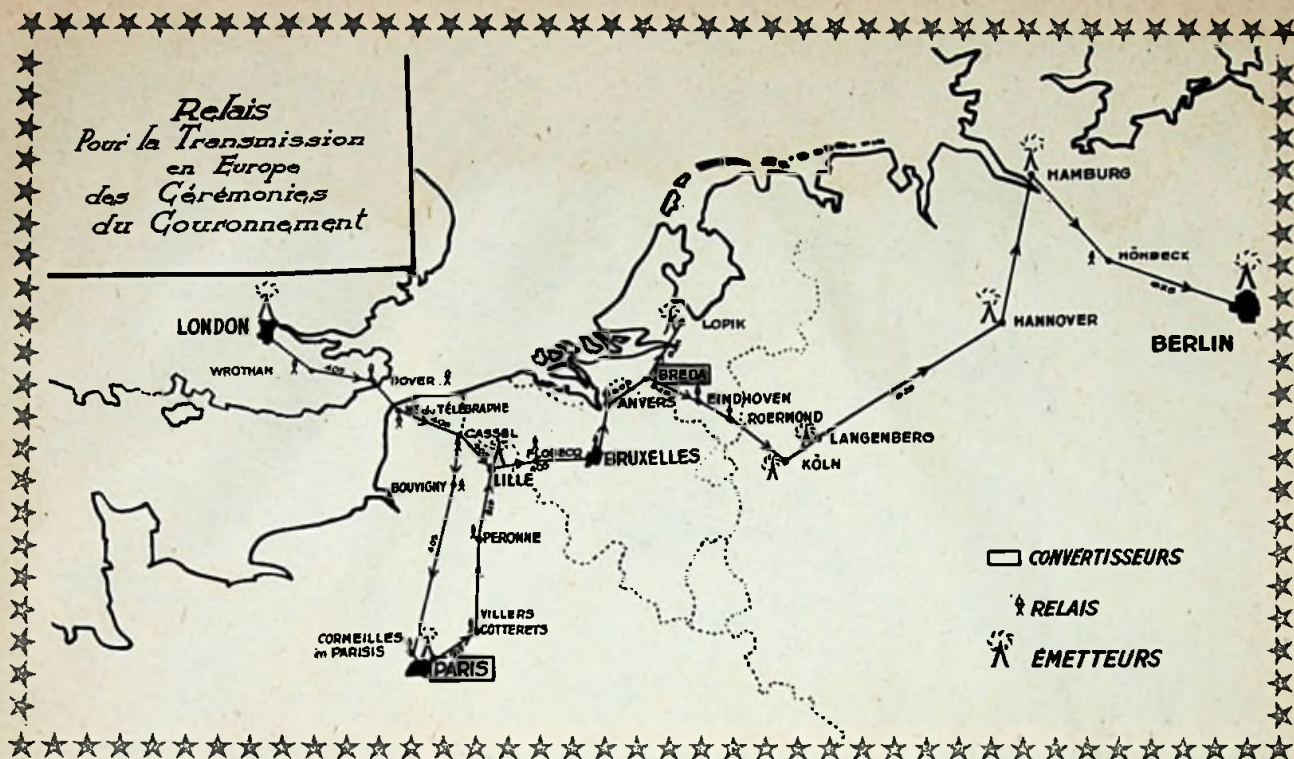
SENSATIONELE
sterrenprogramma's
uit LONDEN en PARIS

GROOTS TELEVISIEGEBEUREN
Wereldberoemde artiesten!

Een PROGRAMMA dat U niet mag missen.		
Vrijdag 29 Mei	23.00 - 23.30	Londen: Hollandia en buitenlandse verslaggevers over de krooningsparade.
Zaterdag 30 Mei	22.00 - 24.00	Londen: Coronation Music-Hall, Billy Cotton and his Band. Montevideo.
Zondag 31 Mei	20.40 - 22.35	Londen: Tenebrum FlorenceHighgate: The Patented Picture.
Maandag 1 Juni	20.00 - 20.30	Londen: Journal.
	20.30 - 21.00	Film (Coronation Coronation)
	21.00 - 21.00	The Paving Show
Dinsdag 2 Juni	19.15 - 22.30	Londen: Reportage van de Kroon van K.M. Koningin Elizabeth II.
Woensdag 3 Juni	19.15 - 21.00	Londen: Film van de Coronation
	21.00 - 21.30	La mienne Radio (Coronation) Film
	21.30 - 22.30	Saravali la 4 Queen, Elizabeth Schwaerhoff
	22.30 - 24.00	Krooningsbal uit de Tottenham Royal Garrison
Donnerdag 4 Juni	21.00 - 21.15	Londen: Journal
	21.15 - 21.45	Dankbetuigingen
	21.45 - 22.00	Met de zanger
	22.00 - 22.35	Over een ge. het bekende wederk-programma
Vrijdag 5 Juni	21.05 - 22.10	Paris: Music Hall „Chez Vous“
Zaterdag 6 Juni	22.05 - 22.35	Paris: Cerebel de la Television

PHILIPS Televisie

Door Philips werd aan de vooravond van de „Internationale TV-week de belangstelling voor het televisie-apparaat een nieuwe prik gegeven met de in alle belangrijke dagbladen verschenen zeer opvallende advertentie, hierboven op sterk verkleinde schaal weergegeven.

TERUGBLIK OP „CORONATION“ TELEVISIE

DE S.H.F. KANAALBRUG IN WOORD EN BEELD

Bijzonderheden van de relaisapparatuur gebruikt op het Londen-Cassel-traject

Het aan historici overlatend het recente TV-gebeuren een passende markering te geven in de geschiedschrijving van de grote wetenschappelijke en technische successen dezer jaren, zij er op deze plaats mee volstaan nog eens te accentueren dat deze internationale televisie-uitzendingen de bekroning waren van een technische prestatie van de eerste orde: de verbreding van de mogelijkheid tot definitie-transformatie, nu óók in opwaartse richting, waardoor de voorwaarde geschapen werd voor relayering der Engelse TV-signalen door continentale zenders.

Het merkwaardige hierbij is, dat deze in dubbele zin voorwaarts drijvende sprong minder het gevolg is van een vernieuwde uitrusting, dan wel van een volkomen beheersing der techniek en van de gebleken betrouwbaarheid en hoge kwaliteitsgraad der „link“-installaties, die de verbinding vormen deels tussen de zenders

van één netwerk én tussen de verschillende nationale netwerken. Dit laat zich constateren aan de hand van het feit dat de apparatuur, gebruikt voor overbrenging van het Kroningsprogramma van Londen naar Cassel, praktisch dezelfde was als toegepast tijdens de eerste experimenten — in 1950 — om het Kanaal te overbruggen voor het televisiebeeld.

De uitvoering van het traject Londen-Cassel, zowel als de bediening van het op deze route aanwezige verbindingsmateriaal, was door de Engelse en Franse omroepen opgedragen aan Standard Telephones and Cables Ltd., waarbij Cassel, dat het vorig jaar tijdens de van de R.T.F. uitgaande „Engeland-week“ had bezwezen een zeer gunstig ontvangst-oord te zijn, werd aangewezen als distributiepoint voor het 405-lijnen-signaal. De afstand, die de link te overbruggen had, was 125 mijl.

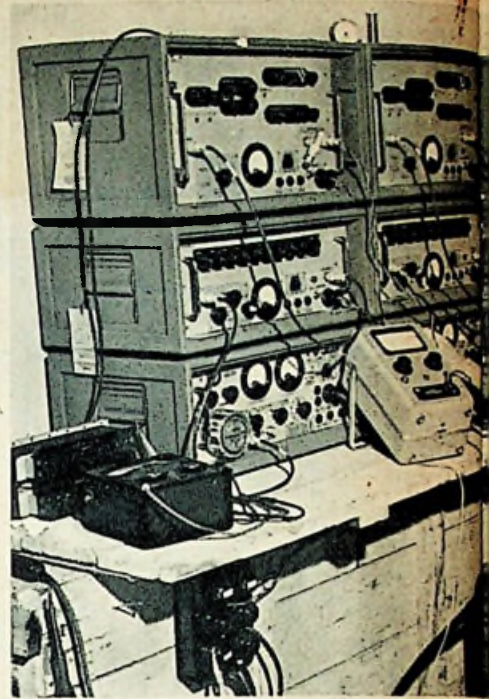
Deze route werd in vijf etappen

bestreken met Standard transportabele super-hoogfrequent koppelinstallaties, zoals normaal gebruikt door de BBC bij buitenopnamen, met als enig verschil dat de ontvangposten aan weerszijden van het Kanaal waren ingericht voor „Space Diversity“ (een aan toepassing in het transoceanische radiotelegrafieverkeer verwante methode ter verzekering van een zo gunstig mogelijk ingangssignaal). Dit geeft een gemiddelde afstand van 25 mijl voor de „repeaters“, waarvan de plaats te voren nauwkeurig bepaald was naar plaatselijke hoogte en de gesteldheid van het tussenliggende terrein, dit met het oog op een ongehinderde direct-zichtlijn. Op enkele plaatsen bleek het wenselijk het opstellingspunt kunstmatig te verhogen, wat op effectieve en meest goedkope wijze werd bereikt met een steiger in buitenconstructie.

Senate House, het gebouw van de Londense Universiteit, verschaftte een

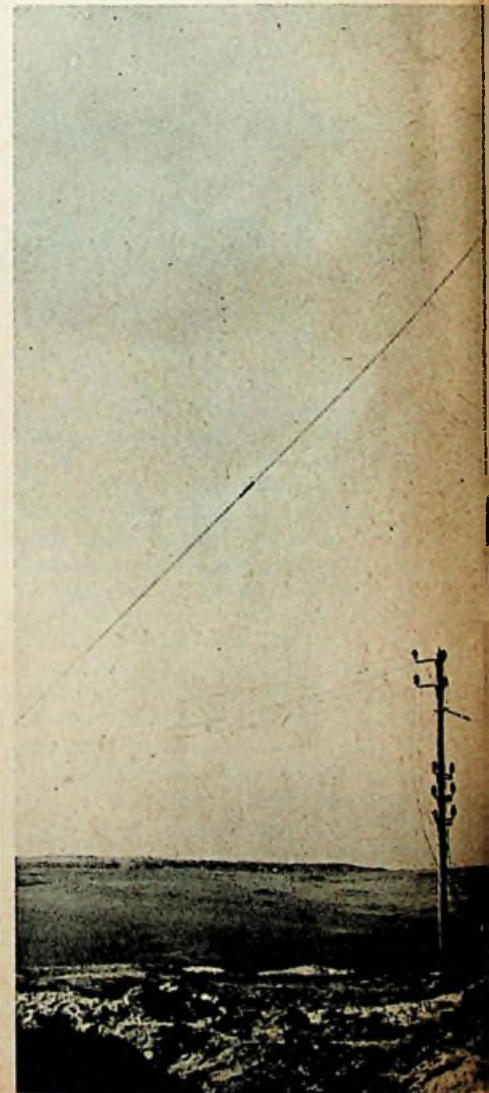
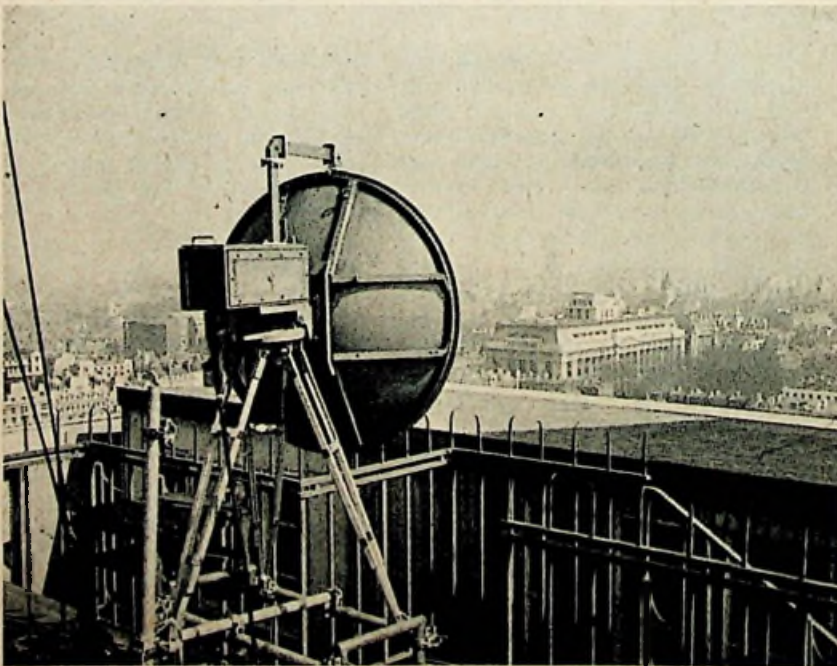

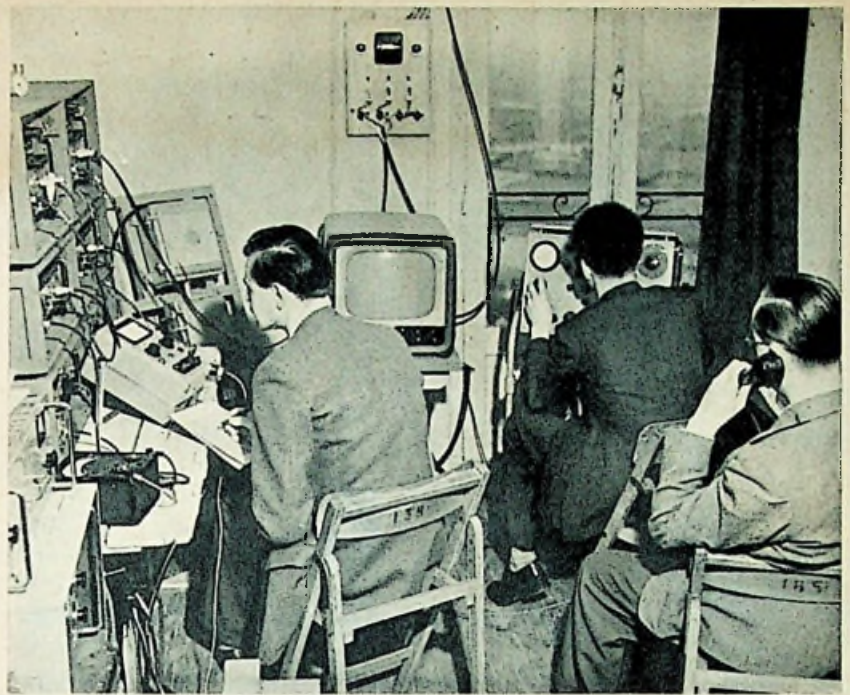
RELAISSTATION TE BLANC NEZ, waarvoor een Duitse bunker als onderkomen diende. De foto toont de draagbaar uitgevoerde contrôle-apparaten, waarvan hier met het oog op de toepassing van „diversity"-ontvangst twee sets.

HET ONTVANGSTCENTRUM TE CASSEL (midden boven) - De hier zichtbare apparatuur bestaat uit contrôle-eenheden in duplo, waarvan een als stand-by. Geheel rechts de groot-scherm beeldmonitor.

BEGINPUNT VAN DE LINK (links onder) - Hier ziet men de op het dak van het Senate House te Londen opgestelde zender, die de beeldsignalen doorgaf naar Wrotham.

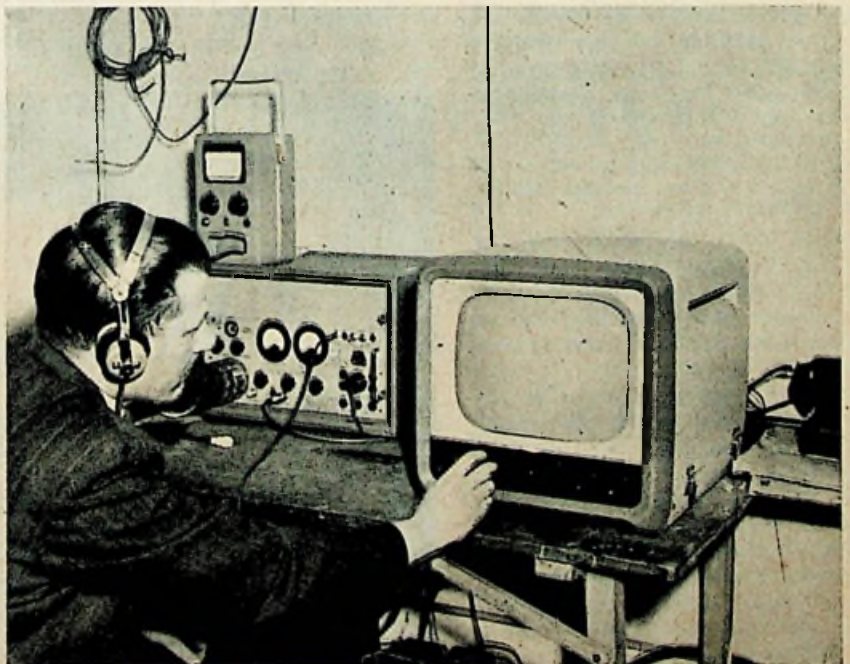
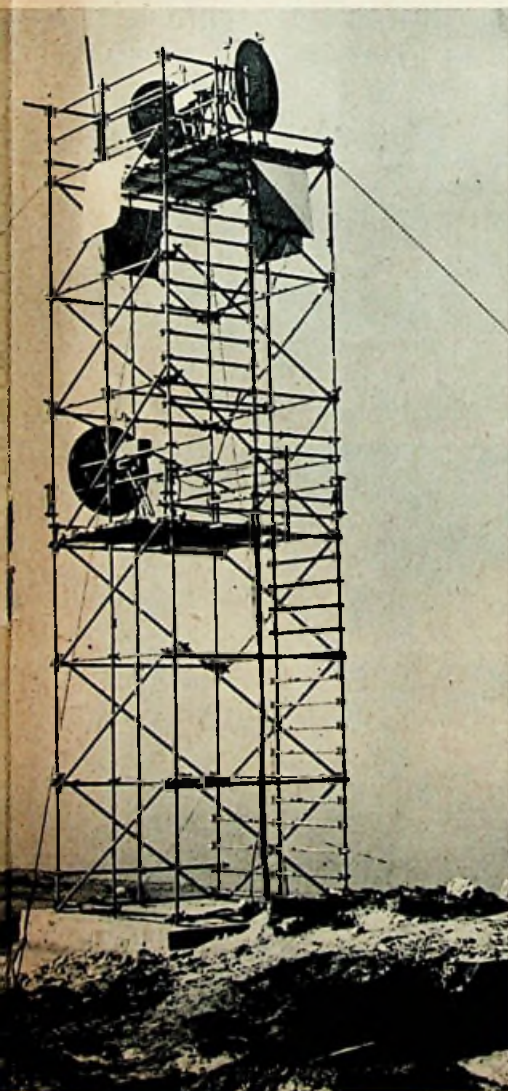

DISTRIBUTIECENTRALE TE CASSEL - Van hieruit werd het 405-lijnsignaal naar Parijs en op het Brussel-Breda koppelnet gebracht. Het centrum was gevestigd in een lokaliteit van het Casino, de ontvanger op het dak.

INGANGSPOORT VAN HET CONTINENT (midden onder) - Op deze foto de uitwendige structuur van het „bunkerstation". De ontvangers zijn gericht op het tegenstation Wrotham en de zender is naar Cassel gekeerd. Halverhoogte de voor „Space Diversity" dienende tweede ontvang-eenheid.

CONTRÔLESTATION TE LONDEN - Niveau-indicator en beeldmonitor in Senate House. De technicus was belast met de contrôle op de hier opgestelde „repeater".

IDYLLISCH TUSSENPUNT LENHAM, pleisterplaats voor het TV-beeld tussen Londen en Wrotham (Dover). Zender en ontvanger, met een buizenconstructie verhoogd opgesteld, op een watertoren.

uitnemende plaats aan de koppelinstallatie die de verbinding met Wrotham — eindpunt van de eerste etappe — moest onderhouden. De in deze plaats staande BBC-antennetoren leverde een tweede ideaal punt op voor opstelling van een volgende „repeater”, terwijl een watertoren in Lenham werd benut als opstellingsplaats voor het derde station. Voor het bereiken van de noodzakelijk geachte antennehoogte moest op de toren echter nog een metalen „schaf-fot” worden aangebracht.

In de buurt van Dover was het een van de radarmasten van het R.A.F.-station Swingate, die gebruikt kon worden voor opstelling van de koppelzender voor het contact met Blanc Nez, bij Calais.

Blanc Nez ligt in 'n tijdens de oorlog schrikbarend geteisterde streek, die tot op deze dag het desolate beeld toont van een verlaten slagveld. Bij afwezigheid van nog enig overeind staand gebouw werd het eerste linkstation op de vaste wal gemonteerd op een van stalen buizen vervaardigde stellage met betonnen voetstuk, aangebracht boven een Duitse bunker, waarvan het inwendige een onderkomen bood aan technici en contrôle-apparatuur.

Voor het eindstation van de link werd plaats gevonden op het dak van het Casino te Cassel, eveneens onder aanwending van een „schaf-fot” voor verhoogde opstelling van de ontvangstparabool.

Langs de gehele route werd het beeldsignaal gecontroleerd

THIS IS LONDON - Conterfeitsel van de BBC-omroepster, gefotografeerd naar het schermbeeld op de contrôle-ontvanger van de 819-lijnentak te Parijs.

met een nieuw type „monitor”, ontworpen en vervaardigd door Kolster Brandes Ltd., een tot de S.T.G.-groep behorende onderneming. Deze contrôle-units zijn speciaal voor veldwerk en gemakkelijk transport ontworpen apparaten met groot beeldformaat.

De Standard relais-installaties (s.h.f. links) bestaan uit complete zend- en ontvangeenheden in lichtgewicht uitvoering en ingericht voor het werken op vaste kanalen in het 3600—4750 MHz-gebied. Als zendbuis dient een „velocity-modulated coaxial line valve”, die een gie van 250 mW in de 1,20 m wijde paraboloid stuwt; in de ontvanger een dergelijke buis als oscillator. Zij hebben tot voordeel dat de schakelgeledenen compact en van eenvoudige aard kunnen zijn, waardoor de buizen zich als een integraal deel van het antennasysteem laten verwerken en de noodzakelijkheid komt te vervallen van lange golfgeleiders naar de „hoorns”. De verbinding tussen zender en ontvanger en hun contrôle-units wordt gevormd door soepele kabels, wat een zeer grote mate van beweeglijkheid toelaat.

Het systeem is frequentie-gemoduleerd (Eng. standaard: beeld in F-modulatie, AM-geluid) met een normale deviatie van 4 MHz, die tot 8 MHz te verbreden is indien zich moeilijke condities voordoen. De middenfrequentie is 30 MHz en de bandbreedte der m.f. versterkers 20 MHz.

Voor dit artikel werd gebruik gemaakt van gegevens en fotomateriaal, ons welwillend verstrekt door de Ned. Standaard Electric Mij N.V. en de persdienst van Radiodiffusion et Télévision Françaises.

PLATENSPELER *van nieuw ontwerp*

Extra gerieven in laaggeprijsd instrument

Denkt men aan de vele reeds bekende constructies en uitvoeringen, dan lijkt het op voorhand al erg onwaarschijnlijk dat de niet-professionele platenspeler nog ingrijpende verandering zal ondergaan. Echter, al ligt de electro-mechanische opzet thans wel definitief vast, wat de details betreft stuit men telkens toch nog weer op kleinere bezwaren en onvolkomenheden, die zich eerst in het gebruik als zodanig laten zien. Voornamelijk wel geldt dit voor de klasse der populaire uitvoeringen, waar een prijsverschil van slechts enkele guldens een kapitale rol kan spelen bij de afzet van het product, zodat de fabrikant doorgaans in een dwangpositie verkeert. Verdere constructieverbeteringen zijn zodoende alleen nog denkbaar bij merkelijke algehele vermindering der fabricagekosten, waardoor een marge vrijkomt voor wenselijk geachte extra's. Het

element, hier echter bevestigd met een moer-opsluiting in plaats van met boutjes, Het geheel is d.m.v. een verzwarinkje achter het draaipunt statisch uitgebalanceerd voor een naalddruk van 10 gram en ter vrijwaring tegen event. motorgestommel, met enige vrijheid van beweging drijvend gemaakt door „ophanging” in rubber. Een praktisch-eenvoudige, niettemin zeer doeltreffend lijkende voorziening, aangezien rubber vrij is te achten van resonantie-effecten.

Aan/uit schakeling berust op afstandinstelling, waarbij de verstelling gecombineerd is met de toerenschakelaar. Voordeel van deze methode is dat geen bewegingsversnelling optreedt bij de uitloop, met dienovereenkomstig geringere slijtage van de saffieren. De schakelaar reageert op een zijdelingse naalddruk van 1 à 2 gram, wat een aanslagnok onnodig maakt, waardoor geen terughouding

De nieuwe Jobophone platenspeler

nieuwe „Jobophone” fonochassis, dat dezer dagen werd uitgebracht, is daar om te bewijzen dat op deze basis inderdaad nog mogelijkheden voor het grijpen lagen.

Vanzelfsprekend ingericht voor 3 snelheden, kenmerkt deze nieuwe platenspeler zich door een in haar geheel herziene opzet, die diverse typische voordelen afwerpt. Zo werd op grond van de ondervinding dat het zweven voor een groot deel gevolg is van een onvolkomen fixeren der draaitafel, de gebruikelijke conische bevestiging verlaten en vindt men de draaitafel geborgd met een gekartelde opsluitmoer en aldus slinger- en slijpvrij gefixeerd. Ietwat merkwaardig, want zo op het oog in lijnrechte tegenspraak met vereenvoudiging van het fabricageproces, is dat de persing van het tableau redelijk nauwkeurig moet zijn en dat de centrale as een zuiver vlak gedraaide hals dient te hebben.

De toonarm van wit bakeliet is uitgerust met het „Ronette” kantel-

van arm en een vrijwel onbeperkte bewegingshoek.

Instelling op het vereiste toeren-tal geschiedt met een op de montageplaat aangebracht schuifschakelaar-tje, dat tevens een 2 % correctie van de draaisnelheid toestaat. De schakelaar verplaatst een rechtstandig onder de draaitafel opgesteld drijf-wiel met rubber loopvlak over een getrapte motoras; de drie verschillende diameters worden begrensd door een tapse overgang als correctiegebied. Asynchroon motor, om-schakelbaar voor 110/130/150/220 V., met een op de montageplaat aanwezige spanningschakelaar. De montageplaat is verend als bij de Joboton IV en in lichtbronzen hamerslag-finish, harmonisch aansluitend op de blankgelakte standaard.

Voor inbouw wordt de Jobophone ook geleverd zonder standaard.

Prijzetting voor gebruikte TV-ontvangers

In de zojuist verschenen, door de Radio & Television Retailers's Association voor 1953 verplicht verklaarde lijst van inruilprijzen (aequivalent van het „Inruilschema” van de N.V.R.D.), zijn voor de eerste maal nu ook prijzen opgenomen voor gebruikte TV-ontvangers uit de jaren 1948 tot en met '51/'52. Bij de prijsvaststelling is men er van uitgegaan, dat een nieuwe beeldbuis zal moeten worden aangebracht vóór een ingekuild TV-toestel weer van de hand kan worden gedaan. Een hogere prijs is toegestaan voor het geval de beeldbuis nog zeer onlangs vernieuwd werd, de waardering wordt dan overgelaten aan het gezonde oordeel van de leden der organisatie.

KORT ZAKENNIEUWS

's-Hertogenbosch is nieuwe standplaats geworden voor de Philips Rijdende Tentoonstelling; plaats van opstelling de Muziekhof. Aangepast aan de speciale sfeer van de Brabantse hoofdstad tijdens de komende weken als „Muziekstad 1953” zullen demonstraties worden gegeven onder het motto „Muziek van opname tot weergave”.

Een noviteit op stofzuigergebied, ingevoerd door Ruton bij de nieuwe modellen 20 en 22, is de meelevering van een rekje voor berging van stofzuiger en hulpstukken. Het kan aan een kastkram worden opgehangen en biedt vooral kleinbehuisden een prima oplossing om de stofzuiger „van de vloer te houden”.

In het raam van een rigoreuze betrouwbaarheidstest van TV-ontvangers werd, naar onlangs bekend kwam, door ingenieurs van de Philips-fabrieken te Mitcham ook het solderen aan een grondig onderzoek onderworpen. Daarbij zijn vergelijkende proeven genomen, elk daarvan 1.000.000 met de hand gesoldeerde lassen omvattend, die stuk voor stuk werden geïnspecteerd. In apparaten, gesoldeerd met Ersin Multicore, bedroeg het foutpercentage minder dan 0,007 procent.

De productie van Joboton platen-spelers en wisselaars, bestemd voor de Duits/Oostenrijkse markt, zal in de loop van dit jaar worden overgebracht naar een door de N.V. Jobo in Duitsland te vestigen neven-fabriek.

ERSIN MULTICORE SOLDEER

- bevat 3 kernen Ersin vloeimiddel
- steeds juiste verhouding vloeimiddel-soldeer
- geen verhoging elektrische weerstand
- laag smeltpunt
- oxydatie en corrosie van de las uitgesloten
- levering uit voorraad

Importeur voor Nederland :

N.V. v. h. NIERSTRASZ - Ingenieurs

PLANTAGE MIDDENLAAN 62 - AMSTERDAM - TELEFOON 52104 - 55104 - 55704

TRILLERS

VOOR GROTERE VERMOGENS

Van gelijkstroom (accu) in wisselstroom 50 per.

Voor bandrecorders, radio-grofmofons etc.

Compleet voor aansluiting.

Gelijkstroom	Volt	Wisselstroom
6 Volt	220 Volt	40 Watt 50 per
12 Volt	220 Volt	80 Watt 50 per
24 Volt	220 Volt	80 Watt 50 per
110 Volt	220 Volt	100 Watt 50 per

Prijs f 150.— bruto

W. J. STOKVIS Arnhem
POSTBUS 20 - TELEFOON 23041

BESTELDE U REEDS DE EMKA-MAP

voor het bewaren van „RADIOWERELD” ?

„C. MISSET” - Doetinchem
Afdeling Boekhandel

Radiostationsglasplaten

volgens plan Kopenhagen

Philips, Erres, N.S.F., Siera, Fridor, Telefunken

Nieuwe volledige typenlijst April 1958 op aanv.

NED. FILM DRUKKERIJ, Amsterdam-C.

2e Looiersdwarsstraat 17-19 - Telefoon 40869

ANKERS WIKKELEN

van alle merken **STOFZUIGERS** f 10.—, inclusief montage motor. 1 jaar garantie. In drie dagen gereed.

ELECTRO TECHNISCH BUREAU „WILKO”

Speciale reparatie-inricht. v. kleine electromotoren

Oudemansstraat 140 - Tel. 724238 - 's-Gravenhage

IMPERIAL RADIO

het Duitse kwaliteitstoestel
weer in Nederland verkrijgbaar

Importeurs voor Benelux:

Interpower

Roermond - Postbus 32 - Telefoon 2060

Prospectussen en condities op aanvraag

Levering uit voorraad

POST VAN LEZERS

Werkingsfeer Langenberg-TV

Naar aanleiding van het commentaar op de publicatie van het TV-kaartje in Radiowereld no 12, zouden wij het navolgende willen opmerken:

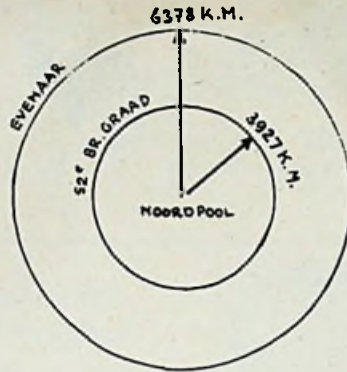
De heer F. meent, dat de directe zichtlijn wat al te gunstig getekend is en dat hiermede de bruikbare werkingssfeer van de zender zou worden bedoeld. Dit is echter geenszins het geval. De schrijver heeft gelijk indien het over de horizontlijn zou gaan op de evenaar, bij vlak terrein. Echter niet deze is getekend, doch de directe zichtlijn in het Oosten van ons land.

Bij de berekening is dhr F. bovendien uitgegaan van een zendantennehoogte van 445 m en een ontvangstantennehoogte van 9 mm.

Dit is niet geheel juist; de hoogte van de zendantenne is 445 m boven de zeespiegel. Aangezien de gemiddelde hoogte in O. Ned. 30 m boven de zeespiegel is en de meeste antennes 15 m boven de bodem staan, komt men op een gemiddelde antennehoogte van 45 m boven de zeespiegel.

Zou men de afstand van het optische directzicht volgens Pythagoras berekenen, dan komt men op ± 100 km bij een antennehoogte van 40 m boven de zeespiegel.

Een tweede factor is echter de breedtegraad. Nederland ligt op de 52e breedtegraad; de straal van de aarde in het vlak evenwijdig aan de evenaar op 52° is veel kleiner, n.l. 3927 km (op de evenaar 6378 km). De reikwijdte Oost-West is dus hier groter dan 100 km. Volgens de onderzoeken van de laatste jaren is de afbuiging van de radiogolven over het aardoppervlak (zoals ook F. aanvoert) buiten de optische horizont

groter dan aanvankelijk voor mogelijk werd gehouden.

Volgens onderzoeken van de zender PEIPL van de P.T.T. is ontvangst over een afstand zelfs van 300 km onder alle omstandigheden mogelijk. De sterkte van de afbuiging is in zekere zin ook afhankelijk van de zendenergie.

Deze is bij Langenberg 100 KW effectief t.o. 25 KW effectief bij Lopik. De mening van dhr F. dat de antennehoogte op grotere afstand van de zender niet meer van invloed is, achten wij evenmin juist.

Volgens door ons gedane metingen op ± 140 km van de zender bleek een in het vrije veld opgestelde antenne bij iedere meter hoogteverandering boven de 10 m een duidelijk verschil in veldsterkte te geven.

Maakt men gebruik van de nieuwste buizen voor 200 MHz, die de techniek ons momenteel verschaft (b.v. in antenneversterkers), dan kan de praktisch bruikbare werkingssfeer van Langenberg zeker op 160 km gesteld worden.

W. J. STOKVIS N.V.
Arnhem

Soldeerpistool

De „Mentor-Lötpistole” is bestemd voor soldeerkarweitjes op moeilijk bereikbare plaatsen, waar bovendien onmiddellijk nabij staande of liggende delen niet mogen worden geraakt — zoals dat het geval is met radio-toestellen (de „Mentor” is dan ook vooral bestemd voor radiomonteurs). Het toestelletje, dat gemakkelijk te hanteren valt en met één hand kan worden bediend, is van een lange, spitse punt voorzien, die aan de bek van een specht doet denken en waarmee het soldeerwerk geschiedt. De „Mentor” wordt aan de lichtleiding (220 V., 55 W.) aangesloten; de stroomtoevoer geschiedt via de „kolf” van het pistool. Er wordt speciaal soldeer gebezigd en er worden reservepunten meegeleverd.

Zeer belangrijk is verder het feit, dat de „Mentor” de plaats, waar gesoldeerd moet worden, automatisch verlicht hetgeen de werkzaamheden van de radiomonteur aanzienlijk vergemakkelijkt.

Gekroonde TELEVISIE

Vervolg van blz. 295

koop van TV-apparaten interessant te maken, doordat er na aftrek van de stevig oplopende kosten van sales promotion inderdaad nog iets overschiet op de verkoop — een andere, dat er onvoldoende oog voor was dat het TV-toestel vooralsnog een intensieve reclame behoeft. Beide mogelijkheden liggen gebonden aan juiste prijsvaststelling van de apparaten en op dit punt is het naar onze mening zó, dat lage prijzen op dit moment aanzienlijk minder invloed ten goede oefenen op de verkoopmogelijkheden dan voor het produceren van een zo gaaf mogelijk beeld ingerichte, van relatieve kostbaarheid zijnde toestellen.

Eerst kwam de auto, daarna de bromfiet. Het goedkope TV-toestel heeft zijn plaats, natuurlijk, maar ook z'n tijd. Die tijd lijkt nog niet gekomen, zolang het niet lonend geproduceerd, verhandeld en „geserveerd” kan worden. Lv.

L.S.

Advertenties voor dit blad en brieven op advertenties onder nummer dienen rechtstreeks te worden gezonden aan de Uitgeverij „C. Misset” N.V. te Doetinchem.

GROEI VAN DE RADIO IN CIJFERS

Van 1922 tot 1940

Over de expansie van de omroep-ontvangst bestaat hier, omdat richtinggevend cijfers uit de „voortijd” ontbreken, geen duidelijk beeld. Zoals bekend is pas bij invoering van de verplichte luisterbijdrage praktijk geworden de toename van het aantal in gebruik zijnde toestellen statistisch te volgen.

In het „Trader Yearbook 1953” troffen we een opgave van de Engelse jaarcijfers, beginnende met 31 Dec. 1922. Aangezien de ontwikkeling in Engeland vrijwel parallel gaat aan die in Nederland, kan onderstaande tabel (de cijfers gedeeld door 5) dienen als een benaderend beeld van de toestand voor 1940.

1922	35.800
1923	597.000
1924	1.130.000
1925	1.643.000
1926	2.178.000
1927	2.395.183
1928	2.628.392
1929	2.956.736
1930	3.411.910
1931	4.330.735
1932	5.263.017
1933	5.973.758
1934	6.780.569
1935	7.403.109
1936	7.960.573
1937	8.479.600
1938	8.908.900
1939	8.947.570

Wij fraisen voor U

WORMTANDWIELTJES

van Celleron, voor elektrische en veren-motors in één week gereed.

Stuurt u ons de as met het oude raadje. Is het oude raadje niet aanwezig, dan de gehele motor. - De prijs bedraagt f 5.— per stuk.

J. de Hooge & Zonen

Westeinde 176 - Den Haag
Telefoon 320389.

Uitgave der Uitg.-Mij „C. MISSET” N.V., Doetinchem.

Redactie-Adres:

Prins Hendriklaan 32
Amsterdam - Tel. 717643

Voor advertenties:

Uitg.-Mij „C. Misset” N.V., Doetinchem

Advertentieprijs:

25 cent per mm-regel.

Tel. Admin.: No. 3941 (5 lijn.). Giro Afd. Abonnementen 50.22.59; Afd. Advertenties: 50.22.60.

Abonnementsprijs f 4.50 per half jaar. - Voor België vanaf 1 Juli 1953: frs 83 per half jaar; Voor het overige buitenland f 5.- per half jaar.

**E. J. DIE POUDEIL
GRONINGEN**

REPARATIES IN DRIE DAGEN KLAAR

**ADVERTEERT
IN DIT BLAD.**

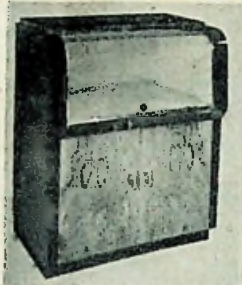
BELANGRIJK BERICHT 9

Langenberg vanaf 1 Juli op Kanaal 9

Wij bouwen alle door ons geleverde antennes om voor 205 MHz. Ook enkele in dubbele.

Korte levertijd. Vraagt antennebrochure no. 4 met gegevens en prijzen, alsmede ombouwregeling.

W. J. Stokvis Postbus 20
Tel. K 8300 - 23041 **Arnhem**

Notenhout ingelegd met Jalouzie-glas
f 110.— netto
f 120.— „
f 130.— „

**Prijsverlaging
Magneet-Pickups
m. arm en steun f 12.-**

GROOTHANDEL

RADIO-MEUBELEN

B. MUNNIKENDAM

Kromme Waal 18

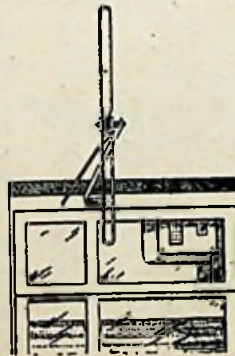
AMSTERDAM

Telef. 48994

Alle soorten Naalden en Saffieren

Old-finished met lade en balpoten
f 35.— netto
f 39.50 „

ENGEL'S ANTENNES

Voor 't eerst na 3 maanden regelmatig leverbaar

SCHERPE PRIJZEN - HOGE KORTING

Alleenimporteur:

HOLLAND - IMPEX

UTRECHT - Ev. Meysterlaan 10 - Tel. 18601

**Met WOLTERS als grossier,
In zaken veel vertier
En als belangrijk feit,
Een boekjaar met veel profijt.**

Groothandel in
Philips' producten
Electr. huish. art.
Schrikdraadapparaten
Isolatoren
Batterijen en accu's
Siemens' schakelmat.
enz. enz.

G. F. WOLTERS, Technische Handelmij. N.V., Groningen
Oosterstr. 25 - Tel. 22741, 22742, na kant.tijd 29169

BOEKBESPREKING

Wireless and Electrical Trader Year Book 1953. Uitgave: *Trader Publishing Co Ltd. Dorset House, Londen S.E. 1.* Gekartonneerd 264 pag. Prijs 10 s. 6 d.

Het „Trader Yearbook” is een sinds 1925 regelmatig verschijnend referentiewerkje voor de handel in radio- en huishoudelijk-electrische apparatuur, ginds alom aanwezig en buiten Engeland voor importeurs van belang als steeds bijgewerkte adresbron.

De zojuist verschenen 1953-editie geeft als gewoonlijk uitgebreide informatie over de lopende apparaten-series, gesplitst in afzonderlijke rubrieken voor radio en televisie. De opgaven includeren buistypen, waarden van M.F. etc. Aansluitend hierop een lijst van M.F.-waarden in gedurende de laatste 5 jaren uitgebrachte radio-ontvangers. Mede met het oog op de service een uitvoerig overzicht van buisvoetaansluitingen, geldend voor ruim 200 ontvang- en beeldbuizen. Voorts een opgave van de in Engeland voorkomende netspanningen.

De hoofdzakelijke inhoud omvat een gecompromeerd overzicht van wetten en verordeningen, adressen van industriële, groot- en kleinhandelsgroeperingen, een register van handelsnamen en een alfabetische lijst van fabrikanten (radio en huishoudelijke electr. art.), benevens een artikelsgewijs gerubriceerde kopersgids. Het adresmateriaal is voor grotere overzichtelijkheid in verschillend gekleurde secties ondergebracht.

*

Antennetechnik, door G. C. Oxley en A. Nowak. Uitgave: *Siegfried Schütz, Hannover* (Minderkerk-Bussum).

Dat we ons voor wat betreft de TV- en FM-antenne in een doolhof geplaatst zien zou te sterk uitgedrukt zijn, problemen en onduidelijk-

heden stelt het huidige aanvangsstadium der UKG-techniek niettemin toch te over. Daarom alleen al is er reden tot voldoening te releveren het verschijnen van een afgerond werk over eigenschappen, typen en doelmatige toepassing van de UKG-antenne. Een voldoening, die des te groter is, waar het hier een boek betreft van uiterst deskundige handen, door de wijze van bewerking, van bijzonder praktische waarde.

De opzet moge blijken uit het inhoudsoverzicht: Elektromagnetische Felder und Wellen und ihr Zusammenwirken mit der Antenne — Übliche Antennenformen — Hochfrequenz Leitungen — Fernsehantennen — Die Praxis des Antennebaues — Messungen an Antennen — Zentral-(Gemeinschafts-)Antennen — Spezial-Antennen — Sicherheitsvorschriften — Berechnung von Antennenmasten.

Het is een gemakkelijk leesbaar, het terrein vrij uitvoerig doornemend en sterk op de praktijk gericht werk van 234 blz., waarin installateurs veel wetenswaardigs zullen aantreffen.

Nieuwe Handelspublicaties

Bijzonderheden over de nieuwe Braun shaver 300 De Luxe geeft de door C.V. HAPÉ, Amsterdam, ter beschikking gestelde uitreikfolder model 624. De eerder verschenen folder voor het standaardtype S 50 is in verband met de door de O.B. verlaagde plaats gehad hebbende prijsherziening van een opdruk voorzien. Bestelnr 413. Als aanvulling hierop een nieuw drukwerkje met gebruikersattesten, weergegeven in de vorm van verkleind afgedrukte informatiekaarten.

*

Ontvangen van Nijkerk's Radio N.V. de T.C.C. techn. bulletins 29 t.m. 32 met gegevens van nieuwe vaste keramische zendcondensatoren (knoop-, pot- en staaltypen voor laag vermogen/laag voltage en mid-

Excuseer.....

Zo nu en dan willen zich ook in „Radiowereld” wel eens drukfouten voordoen, die we, uitgaande van de gedachte dat de lezer wel belangrijker dingen aan 'n hoofd heeft, maar laten voor wat ze zijn. In het voorgaande nummer echter een stelfout, gevolg van een volkomen er naast zijnd transformeren der in het BBC-zendrooster voorkomende tijdsopgaven. My fault — waarvoor ootmoedig excuus wordt aangeboden.

Die vervroeging van de zendtijden met een vol uur had, behalve een koor van vragende stemmen aan de telefoon, niettemin toch dit goede gevolg dat men, afgaande op de tijdtafel, nog bijtijds gewaar werd dat althans de aanvang der uitzending een uur vroeger plaats vond. Overigens was het toch wel prettig, dat men reeds over 'n algemeen programma-beeld kon beschikken alvorens de omroepbladen uitkwamen.

Zodat er alle redenen is niet te verholgen te zijn op Lv.

delmatig vermogen/hog voltage; in tal van capaciteitswaarden en naar keuze met pos. en neg. temperatuuroëfficiënt), duo-micacondensators in jukvorm voor toepassing in m.f. transformatoren en „Plastapack” blok- en rolcondensatoren met, door toepassing van polystyrenefilm als dielectricum, ongekend hoge isolatieweerstand (500.000 tot 1.000.000 Megohm) en bestemd voor gebruik onder omstandigheden waar extra hoge eisen gelden.

Bulletin 32 beschrijft een serie van keramische TCC condensatoren van kleine afmetingen (25 mm lang x 6 mm diam.) voor zeer hoge spanning, ontwikkeld met het oog op het toenemend gebruik van grotere beeldbuizen en de daarmee samenhangende EHT-verhoging. Standaardwaarden 50—620 pF, max. werkspanning 10 kV piek.

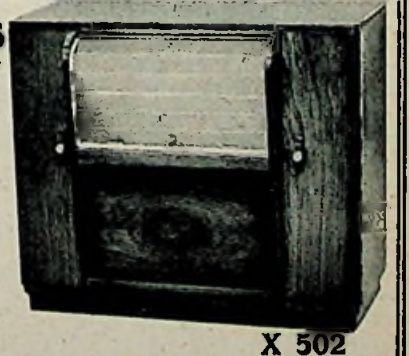
X 501

ONS NIEUWSTE SUCCES

op het gebied van
RADIOMEUBELN

Een waar sieraad.

Geheel uit meubelplaat vervaardigd.
Door de volmaakte afwerking
vlotte verkoop gegarandeerd.

X 502

RADIOMEUBELFABRIEK „PONT” - ROTTERDAM

Jac Catsstraat 49b

Telefoon 49678

Ambachtsfestival

Georganiseerd door de Stichting Ambachtsfestival zal van 25 Juli - 2 Augustus in de Hout-rusthallen te Den Haag 'n „Ambachtsfestival“ plaats vinden, dat enerzijds beoogt aan te tonen op welke wijze de productiviteit en rentabiliteit van het ambachtsbedrijf zo hoog mogelijk kunnen worden opgevoerd, anderzijds begripsverruiming voor de economische betekenis van het ambacht wil bijbrengen. Diverse demonstraties zullen het verschil aangeven tussen de ambachtsbeoefening in vroeger tijden en de prestaties van het modern geoutilleerde bedrijf.

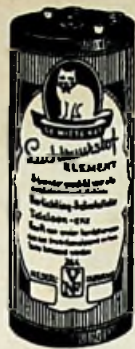
Het evenement zal een landelijk karakter hebben.

Personen-Oproepsysteem met gongklank-signalering

Door Philips is een nieuw personen-oproep- en signaalsysteem uitgedacht, dat variërende gongklanken gebruikt voor signalering. Op de centrale post van waaruit deze acoustische signalen voor telefoonoproep, interne oproep, tijdsein en dergelijke worden gegeven, beschikt men over een bedieningstabelau dat voorzien is van drie toetsen. Hiermede is een omvangrijke signaalcodering mogelijk; desgewenst echter kan ook gebruik worden gemaakt van 'n systeem met een groter aantal grondtonen.

De sterkte van het signaal kan naar wens worden geregeld. Na enkele oproepen reageren de hiervoor in aanmerking komende personen al op hun eigen signaalmelodie. Deze signalen, die zeer harmonieus zijn en het irriterende karakter van 'n bel of claxon missen, blijken overal uitstekend hoorbaar te zijn, zelfs in ruimten met veel bedrijfslawaal. De benodigde apparatuur kan ook op een bestaande omroepinstallatie worden aangesloten.

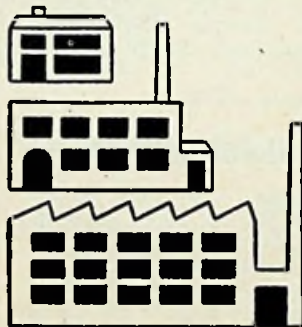
„WITTE KAT“
is kwaliteit

ELECTROTECHNISCHE EN RADIOGROOTHANDEL

W. OOSTERBERG - ZUTPHEN

BEUKERSTRAAT 53

TEL. 3317 (K 6750)

ambachtsbedrijven
kleine en middelgrote
industrieën

hebben dikwijls behoefte aan middelen op lange termijn ter financiering van:

werktuigen,

machines,

motoren en

transportmiddelen

Het Bedrijfsuitrustingscrediet tot f. 25.000.- en het Industrieelcrediet tot f. 100.000.- kunnen ook voor U een nuttige functie vervullen.

NEDERLANDSCHE MIDDENSTANDSBANK N.V.
Ruim 100 vestigingen in Nederland

Perpetuum-Ebner Nu een

Plattenspieler *Discola 3°*
33 1/2, 45 and 78 U/min

PERPETUUM-EBNER
in ieders bereik!

Een 3-toerenapparaat op standaard. Toonregelaar, extra spindel voor 45 toeren. Dubbele saffier. Speelklaar. Prijs f 76.50 bruto.

Importeur : **HOLLAND-IMPEX UTRECHT**
EV. MEYSTERLAAN 10 - TEL. K 3400-18601

*Plaats
uw bestelling
bij de grossier*

Publicatie van de N. O. R. G.

Efaleert vooral nu de
energie-opwekkende

**A D E M }
PHILIPS } KOELKASTEN
WALLIS }**

en

ITHO plafond-, raam- en
ringventilatoren

N.V. Handelmaatschappij

ELECTROCENTRUM

AMSTERDAM-C.

Filialen te :

Arnhem — Eindhoven — Leeuwarden
Roosendaal — Rotterdam — Zwolle

*Kies uw eigen
muziekprogramma*

Geheel automatisch:
1 1/2 uur muziek met 10 normale- of
5 uur muziek met 12 langspeelplaten

meest weergave van
Uw grammofoonplaten

Eenvoudig en
bedrijfszeker
Geen platenslijtage

Speelt alle soorten
grammofoonplaten

Uw eigen huisorkest met de

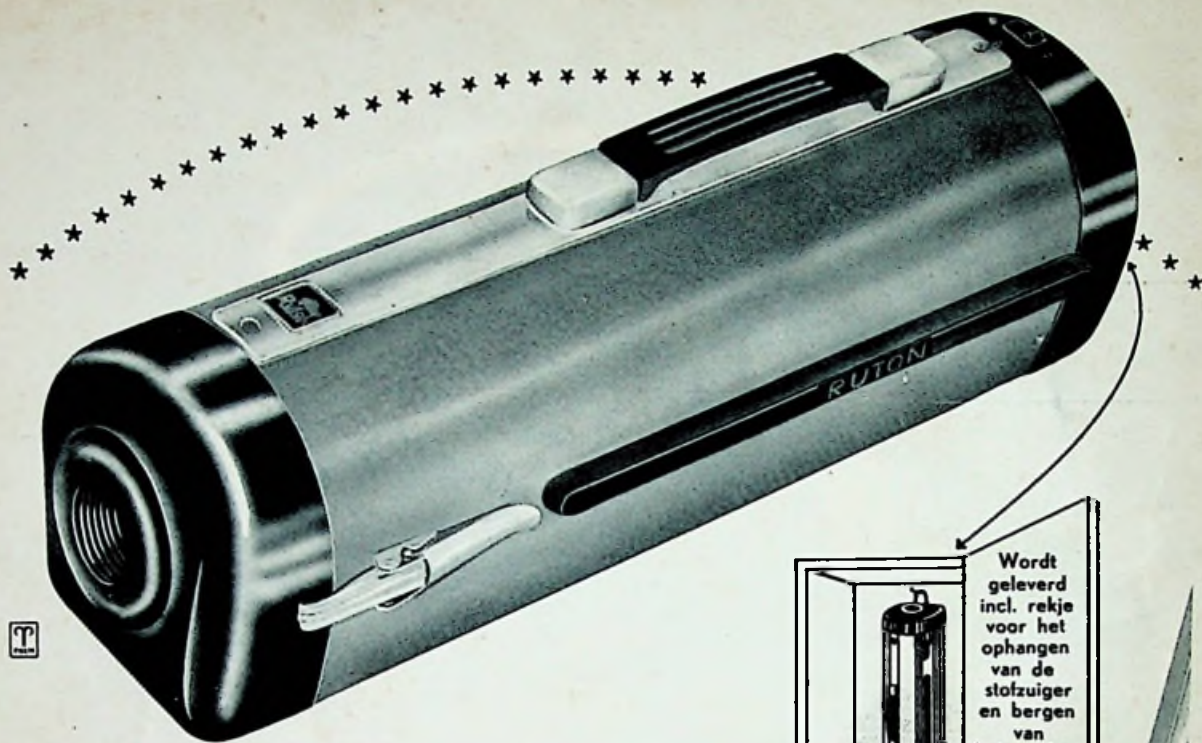
JOBOTON IV

Prijs **F. 118.-**

op montageplaat voor
schouw
Met behelst standaard
geheel speelbaar f. B.
- 2034

N.V. i.o. Techn. Constr. & Handelsbureau „JOBOTON“
Leidsgracht 90 - AMSTERDAM-C. - Telefoon 30705

Ruton 20

slaat alle records ook in UW verkoop!

Handig formaat:
„Broodtrommel“-model;
geen uitstekende sleden.

Rubber stootkanten tegen
beschadiging meubilair.

Glijdt gemakkelijk
over alle soorten tapijten.
Ook over drempels.

Door de praktische vorm
ook bijzonder geschikt
voor kleinere woningen.

Geheel nieuwe motor-
constructie. Uit genomen
proeven blijkt dat de motor
een buitengewoon lange
levensduur heeft.
Draaibare hulpstukken.

De RUTON 20 heeft niet
alleen een enorme zuig-
kracht, maar ook 'n buiten-
gewoon grote trekkracht!
Uw klanten zien de voor-
delen en Uw verkoop is
gesloten voor U 't weet!

Ruton 20
met 8 hulpstukken
f. 135.-

Ruton 22
met 10 hulpstukken
f. 155.-

Ruton financiert Uw huurkoop!

